

REGULAMENTO DO TRABALLO FIN DE GRAO DA TITULACIÓN DE GRAO EN EDUCACIÓN SOCIAL DA FACULTADE DE CIENCIAS DA EDUCACIÓN DA UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

**(Acordo da Xunta de Facultade de 22 de abril de 2016 e da Xunta de Facultade do 7 de xullo de 2016)
(Aprobado por Consello de Goberno o 31 de xaneiro de 2017)**

Introdución

O Traballo Fin de Grao (TFG), tal e como recolle a normativa vixente, consiste na elaboración dun traballo orixinal no que se acrediten os coñecementos, competencias e destrezas adquiridas durante os estudos das titulacións de Grao. Comprenderá, como mínimo, tarefas de busca e revisión bibliográfica, selección, tratamento e elaboración de información. É un traballo final onde se deben reflectir as competencias adquiridas na titulación e, ao mesmo tempo, unha ponte cara a práctica profesional. Supón un reto que implica ao alumnado, ao profesorado e ao conxunto da Facultade no tramo final da formación académica.

Consideracións legais (Normativa da USC aplicable)

Regulamento de matrícula, elaboración e defensa dos Traballos Fin de Grao e Fin de Máster na Universidade de Santiago de Compostela, aprobado polo Consello de Goberno de 10 de marzo de 2016.

Instrución da Secretaría Xeral nº 4, do 18 de novembro de 2011 sobre revisión de traballos de Fin de Grao ou Máster.

Normativa do Repositorio da USC, aprobada no Consello de Goberno da USC do día 22 de decembro de 2011.

No *Plan de Estudos do Grao en Educación Social* da Universidade de Santiago de Compostela (USC) establécese que o Traballo Fin de Grao (TFG) terá 6 créditos.

De acordo coa normativa citada anteriormente, a Xunta da Facultade de Ciencias da Educación, na súa sesión do 22 de abril de 2016 acorda aprobar a modificación Regulamento do TFG das titulacións de Graduado/a en Educación Social, Pedagogía, Mestre/a de Educación Infantil e Mestre/a en Educación Primaria aprobado pola Xunta de Facultade na sesión de 18 de decembro de 2013 e 18 de decembro de 2014.

Artigo 1. Obxecto

Regular o proceso de realización e presentación dos TFG no Grao en Educación Social.

Artigo 2. Contidos e modalidades dos TFG

O TFG consistirá na elaboración dun traballo orixinal no que se acrediten os coñecementos, competencias e destrezas adquiridas durante os estudos realizados na titulación de Grao. Incluirá, como mínimo, tarefas de busca e revisión bibliográfica, lectura e integración de información, elaboración de información relevante, redacción e presentación e defensa axustándose ás pautas específicas de cada modalidade.

O TFG supón a realización por parte de cada estudante e de forma individual ou en grupo dun traballo orixinal baixo a supervisión dun ou máis titores académicos. A posibilidade de elaboración grupal do traballo quedará supeditada á súa inclusión na guía do TFG do Grao, na que se especificarán as pautas para o seu desenvolvemento, informe e avaliación.

Establécense tres posibles modalidades (traballo de investigación documental, traballo de iniciación á investigación e deseño dun proxecto de intervención e innovación socioeducativa). As características de cada unha delas concretaranse no programa e na guía docente de TFG da titulación para cada curso académico.

A Comisión de Traballos Fin de Grao (CTFG) poderá propor outras modalidades, se así o estima oportuno.

Artigo 3. Comisión de Traballos Fin de Grao

A Xunta de Facultade, por acordo da sesión do 22 de xaneiro de 2016, delega na Comisión Académica as competencias que a Normativa de TFG e TFM do Consello de Goberno de 10 de marzo de 2016 da USC atribúe a CTFG e así, será a Comisión Académica quen estableza os procedementos de elaboración do TFG e a súa avaliación. En particular, no marco do establecido neste regulamento, terá as seguintes funcións:

- Designar un/ha coordinador/a de TFG por titulación.
- Propoñer a guía docente na que se determinen as diferentes formas de desenvolvemento, exposición e criterios de avaliación para o curso académico de que se trate.
- Establecer a convocatoria anual para asignación de titor/a e calendario de depósito e defensa.
- Determinar os sistemas de titorización.
- Aprobar a proposta das liñas temáticas e os criterios de asignación.
- Decidir sobre a modificación de liñas, temas e/ou titor/a asignado/a.
- Fixar as características xerais e as modalidades dos TFG.

- Aprobar os tribunais e sistemas de avaliación dos traballos (ante tribunal e complementaria á do tribunal).
- Autorizar a presentación dos traballos en casos excepcionais.
- Aprobar os criterios de avaliación.
- Establecer as datas de depósito e defensa dos TFG.
- Calquera outra que a Xunta de Facultade lle encomende.

Artigo 4. Matrícula

A matrícula realizarase nos prazos establecidos pola USC. Para poder formalizala o alumnado poderá ter pendentes como máximo 75 créditos para completar os estudos excluídos os correspondentes ao TFG.

Para a presentación e defensa pública dos TFG será requisito necesario ter superados todos os créditos do Grao, excepto os correspondentes ao TFG. A Facultade verificará que se cumpren estes requisitos para autorizar a súa presentación. Para estes efectos, no caso de que na data de presentación e defensa aínda non se recepcionaran todas as actas de exame das materias do Grao, a/o secretaria/o da Facultade solicitará do profesorado encargado das materias que se informe sobre as cualificacións obtidas polo alumnado que vaia a presentar os traballos na mesma convocatoria.

A matrícula dará dereito á presentación e defensa do traballo en dúas oportunidades en calquera das datas que se establezan para cada curso académico.

O número máximo de convocatorias que poderá empregar o alumnado será de catro. No caso de obter a cualificación *non presentado* ou *suspense* en todas as oportunidades, considerarase esgotada a convocatoria.

No suposto de que o alumno/a non reúna os requisitos para presentar o traballo por ter materias pendentes, considerarase unha renuncia automática polo que non se computará para os efectos de consumir convocatoria.

Artigo 5. Tutorización dos TFG

Os TFG serán realizados baixo a supervisión dun titor ou titora que oriente e asista ao/á estudante. O/a titor/a programará sesións de traballo con cada estudante, nas que establecerá a programación das tarefas a realizar e orientará o traballo. Será responsable de expor ao/á estudante as características do TFG, e de axudalo no seu desenvolvemento, na procura da consecución dos obxectivos propostos; e de emitir un informe do TFG que teña tutelado. A

Comisión Académica poderá, excepcionalmente e de forma motivada, nomear un/ha cotitor/a coas funcións que lles asigne.

O titor ou titora será ordinariamente Persoal Docente e Investigador (PDI) das áreas que impartan docencia na propia titulación ou a teña impartida nos dous cursos anteriores.

Excepcionalmente tamén poderán ser cotitores profesores da USC que se atopen nas situacións indicadas no artigo 5 da Normativa de matrícula, elaboración e defensa dos TFG na USC.

Os traballos poderán desenvolverse no marco de convenios con empresas ou institucións. Neses casos a matrícula realizarase na USC pero poderá designarse un cotitor/a que poderá ser persoal da institución na que se desenvolva o traballo. En todo caso a defensa e avaliación dos traballos deberá realizarse na USC.

Artigo 6. Propostas dos TFG

A Comisión Académica arbitrará as medidas oportunas, dentro do seu ámbito de competencias, co fin de garantir que cada estudante en condicións de realizar o TFG poda facelo.

Estudará as propostas presentadas polas Áreas implicadas e aprobará a oferta de liñas temáticas, podendo, de estimalo conveniente, axustala, en aras a conseguir unha proposta equilibrada e publicará a lista de propostas resultante. Cada proposta irá acompañada da seguinte información:

- a) Liña temática.
- b) Titor/a responsable.
- c) Breve descrición do contido.
- d) Recomendacións ou observacións que optimizan a abordaxe da temática (p. ex. cursar determinadas materias).

Artigo 7. Asignación de propostas

Os/as estudantes matriculados no TFG concurrirán á convocatoria de asignación de titor/a que a Comisión Académica aprobe para cada curso académico onde se establecerá a relación de titores/as, liñas de traballo, prazos, formulario de solicitude e lugar de presentación.

A asignación de propostas realizarase tendo en conta como criterio as preferencias expresadas na solicitude e tomando como criterio selectivo a media do expediente académico do/a alumno/a ao remate do curso académico inmediateamente anterior no que estivese matriculado agás para o alumnado do curso ponte no que o criterio selectivo será a media do expediente da titulación coa que se accedeu.

Unha vez asignadas as propostas de TFG, cada estudante e o titor/a asignado deberán asinar un *compromiso de inicio do traballo* a fin de delimitar a liña e tema do traballo a realizar e que deberá remitirse á Secretaría da Facultade no prazo que se estableza na convocatoria de asignación de titor/a de cada curso académico e conterá como mínimo a seguinte información:

- a) Título do TFG.
- b) Resumo da proposta.
- c) Sinatura do titor/a e do alumno/a e data.

Artigo 8. Modificacións

De modo excepcional, tanto o/a estudante como o/a titor/a poderán solicitar a renuncia da asignación do TFG ou o cambio de traballo baixo a mesma titorización ou asignación dun novo titor/a, mediante escrito razoado remitido á Comisión Académica e presentado na Secretaría do Decanato. A Comisión analizará o caso e, se procede, realizará unha nova asignación.

Artigo 9. Requisitos para o depósito e defensa do TFG

Para presentar a solicitude de defensa do TFG é requisito imprescindible ter superado todos os outros créditos necesarios para a obtención do título de Grao agás os correspondentes aos propios do traballo. Cada estudante solicitará o depósito e defensa do TFG nos prazos e forma establecida para cada curso académico pola Comisión Académica no programa e na guía docente do TFG da titulación e coa indicación expresa de se opta pola avaliación ante tribunal ou complementaria á do tribunal. A avaliación por un tribunal do traballo será requisito para optar á cualificación superior a *notable (8.0)* e á mención "*matrícula de honra*". A avaliación complementaria á do tribunal permitirá outorgar unha cualificación máxima de *notable (8.0)*.

Artigo 10. Requisitos formais dos traballos

A Comisión Académica aprobará o programa e a guía docente do TFG para cada curso académico onde se establecerán os requisitos formais do traballo e como mínimo adoptará a seguinte estrutura:

- Portada exterior na que figuren: Titulación, curso académico, Nome completo do/a alumno/a e do/a titor/a e título do traballo.
- Portada interior: O título do traballo en galego, castelán e inglés.
- Visto e Prace do titor/a para defensa do traballo.
- Índice dos capítulos e apartados.

- *Abstract* ou resumo (máx. 200 palabras) e palabras chave (5) en galego, castelán e inglés.
- Introducción .
- Desenvolvemento dos contidos en función da modalidade de TFG.
- Conclusións.
- Referencias documentais.
- Anexos, se procede.

A extensión poderá variar entre un mínimo de 30 e un máximo de 40 páxinas, computables desde a introdución ata as referencias documentais incluíndo ambas que se establecerá na guía docente de cada titulación aprobada para cada curso académico.

Artigo 11. Tribunais

Os traballos serán avaliados por un tribunal en defensa pública composto por tres profesores/as da USC que impartan docencia no Grao en Educación Social, do que poderá formar parte o titor/a do traballo consonte ao artigo 6.4. da Normativa de TFG e TFM da USC (Consello de Goberno 10/03/2016) e, segundo acorde a Xunta de Facultade. O informe do titor terá carácter informativo sen peso específico na avaliación. Os membros dos Tribunais encargados de avaliar os TFG, e os suplentes, serán nomeados pola Comisión Académica para cada curso académico. A avaliación por un tribunal en defensa pública do traballo será requisito para optar á cualificación superior a *notable (8.0)* e á mención "*matrícula de honra*".

O abeiro do artigo 6.7 do *Regulamento de matrícula, elaboración e defensa dos Traballos Fin de Grao e Fin de Máster na Universidade de Santiago de Compostela*, aprobado polo Consello de Goberno de 10 de marzo de 2016, os traballos poderán ser avaliados en defensa pública polo titor/a.

Neste suposto, o/a Titor/a será o encargado/a da avaliación e cualificación que non poderá ser superior a *notable (8.0)* .

Neste caso, a acta individualizada será asinada por: o/a coordinador/a de TFG da titulación que actuará como Presidente/a; o/a secretario/a da Facultade que actuará como secretario/a e o/a titor/a que actuará como Vogal.

Artigo 12. Defensa

A Comisión Académica aprobará e publicará e incluírá na guía docente o calendario de depósito e defensa pública dos TFG e o procedemento de avaliación de cada curso académico.

Entre as modalidades de presentación e defensa dos traballos poderá estar calquera das propostas na Normativa de matrícula, elaboración e defensa dos TFG na USC e as establecidas na guía docente do TFG da titulación para cada curso académico.

Artigo 13. Avaliación

A) Avaliación do traballo ante un tribunal:

O Tribunal terá en conta na avaliación os seguintes aspectos:

- a) Relevancia do obxecto de estudo seleccionado para a profesión, tanto a nivel de coñecemento científico como de achega á práctica profesional.
- b) Xustificación da toma decisións no proceso de elaboración do TFG.
- c) Presentación escrita do TFG.
- d) Presentación oral e defensa do TFG.

A cualificación final, na que o tribunal terá en conta o informe do/a titor/a, estará integrada por:

- Valoración do TFG escrito tendo como referencia o instrumento de avaliación específico: máximo 70 %.
- Exposición e defensa do TFG: máximo 30 %.

B) Avaliación do traballo ante o titor/a (Complementaria)

A avaliación será realizada polo titor/a e terá en conta os seguintes aspectos:

- a) Relevancia do obxecto de estudo seleccionado para a profesión, tanto a nivel de coñecemento científico como de achega á práctica profesional.
- b) Xustificación da toma decisións no proceso de elaboración do TFG.
- c) Presentación escrita do TFG.
- d) Presentación oral e defensa do TFG.

A cualificación final, do titor/a estará integrada por:

- Valoración do TFG escrito tendo como referencia o instrumento de avaliación específico: máximo 70 %.
- Exposición e defensa do TFG:máximo 30 %.

Artigo 14. Cualificación

A cualificación farase pública mediante os medios telemáticos establecidos na Universidade nun prazo non superior a sete días dende a súa avaliación ou ao remate do prazo de defensa establecido para cada curso académico.

Unha vez celebrada a última convocatoria para a presentación dos TFG do curso académico, a Comisión Académica, decidirá e outorgará a cualificación de *matricula de honra que corresponda* de entre aqueles traballos que obtiveran a cualificación de *sobresaliente*, sen que o número de matrículas de honra poida exceder do 5% do alumnado matriculado no correspondente curso académico.

Artigo 15. Revisión

O alumnado ten dereito á revisión das cualificacións nas datas e horarios que para tal efecto deberán fixarse no momento de facer públicos os resultados provisionais. As datas de revisión deberán estar comprendidas dentro dos dez días seguintes á publicación dos resultados e contemplarán como mínimo dúas datas opcionais. A estes efectos o mes de agosto será inhábil e non computará neste prazo.

A revisión será persoal e poderá realizala un ou varios membros do tribunal ou polo/a titor/a no caso de avaliación complementaria. En todo caso deberá quedar constancia da celebración da revisión e da data en que se realizou.

Artigo 16. Actas

Elaborarase unha acta individual por cada estudante de TFG que deberá ser asinada por cada membro do tribunal. As actas estarán abertas e deben ser cubertas nos tres períodos (xullo, setembro e febreiro) establecidos para tal finalidade.

Os períodos de cobertura das actas serán os que se fixen no calendario académico oficial.

O alumnado matriculado que non se presentase a ningunha das oportunidades, figurará na última convocatoria do curso nunha acta conxunta coa mención "non presentado", que deberá ser asinada no caso dos TFG polo decano/a do centro. Nesta acta conxunta tamén se incorporan as mencións de "matricula de honra".

Artigo 17. Copias do TFG. Difusión

A Facultade será depositaria e custodiará un exemplar dos TFG defendidos no formato e lugar que estableza a Comisión Académica para o seu arquivo e consulta.

A Comisión Académica, a proposta dos tribunais, poderá propoñer a difusión dos TFG que destaquen pola súa calidade, en especial os que acaden a mención de matrícula de honra. Os autores/as dos traballos propostos deberán asinar o correspondente documento para autorizar a súa difusión no repositorio institucional da USC (*Minerva*), e no que declaren que se trata dun traballo orixinal e que non está, en todo ou en parte, suxeito a restricións, tales como cotitularidade, dereitos de propiedade industrial ou intelectual ou cláusulas de confidencialidade.

Artigo 18. Dereitos do alumnado

A propiedade intelectual dos traballos correspóndelle ao alumno/a que o realizou. No caso de realizarse os traballos no marco dun contrato ou convenio, os dereitos serán os recollidos no dito contrato ou convenio ou os que pacten previamente, respectando en todo caso a lexislación vixente en materia de propiedade intelectual ou industrial.

Os exemplares dos traballos superados quedarán no Centro para o seu arquivo e consulta, e poderán ser utilizados na USC para usos académicos e de investigación, sempre coa mención específica aos seus autores. Para estes efectos o alumnado asinará a correspondente autorización de difusión e a declaración de que se trata dun traballo orixinal.

Disposición final

A Comisión Académica asumirá as competencias que a Normativa de TFG da Universidade de Santiago de Compostela atribúe á CTFG que será encargada de velar polo cumprimento da normativa desenvolvida neste regulamento e interpretala se fose necesario.

O presente Regulamento entrará en vigor cando se publique no taboleiro electrónico da USC despois da súa aprobación polo Consello de Goberno.

Disposición derogatoria

Queda derogado o Regulamento de Traballo Fin de Grao da Facultade de Ciencias da Educación da Universidade de Santiago de Compostela, aprobado pola Xunta de Facultade o 18 de decembro de 2013 e 18 de decembro de 2014.